

NARVA LINNAVOLIKOGU**OTSUS**

Narva

_____2024 nr _____

Projekti „Perepesa loomine Narvas“ omafinantseeringu ja toetuse kinnitamine**1. ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK**

Narva Sotsiaaltöökeskus (Narva linna Sotsiaalabi ameti hallatav asutus) koostöös Narva linna Sotsiaalabi ametiga valmistab ette projekti „Perepesa loomine Narva linnas“. Projekti toetab Eesti riik Sotsiaalministeeriumi vahendusel Euroopa Sotsiaalfondi vahenditest 107 000 euroga kahe aasta jooksul. Toetatav tegevus on Perepesa loomine KOVis, mille haldusterritooriumil seda seni ei ole. Sihtrühm: pered lapseootusest kuni koolimineku eani. Projekti „Perepesa loomine Narva linnas“ eesmärk on luua toetav keskkond, kus pered, lapsevanemad saavad vajalikku tuge, teadmisi ning jagada kogemusi, et aidata kaasa laste ja perede heaolu edendamisele, probleemide ennetamisele ja varajasele märkamisele. Projekti kulud kokku moodustavad kuni 250 000 eurot. Narva linna omafinantseering peab moodustama 143 000 eurot 2025. – 2026. aastatel. Linnavolikogu otsusega on vaja kinnitada projekti omafinantseering ja toetus, s.o projektis osalemise finantseerimise kinnitus.

Viimasel ajal on märgatavalt sagenenud juhtumid, kus vanemad ei tea, kuidas olla vanemad. Seetõttu tekib peredes laste kasvatamisel palju konflikte ja probleeme, lapse arenguvajadused jäävad märkamata ja õigeaegselt toetamata, mis toob kaasa omavalitsuse spetsialistide suure töökoormuse tulevikus. Probleemi lahendamiseks tuleb luua turvaline koht, milles pakutakse lapsevanematele tõendus põhised infot, tuge, koolitust ja teenuseid ühe katuse alt, arvestades pere kui terviku vajadusi.

Perepesa on kogukondlik ennetus- ja peretöökeskus, kus toetatakse laste ja perede heaolu läbi süsteemse ning järjepideva ennetustegevuse ning kogukonna võimestamise oma kodukoha läheduses. Perepesade keskmes on pered alates lapseootusest kuni lapse koolimineku eani. Hetkel on Eestis 6 Perepesa ning Narva linn peab otstarbekaks ka Perepesa loomist, et suurendada Narvas perede paremaks toimetulekuks pakutavate teenuste arvu ja tagada nende kättesaadavus.

Narva Sotsiaaltöökeskus on valmis osutama Perepesa teenust Turvakodu osakonnas aadressil M. Maslovi 3a, Narva linn. See on optimaalne koht Perepesa teenuse pakkumiseks.

Hoone on hiljuti renoveeritud. Ühelt poolt teenuse osutamise koht on lihtne leida (asub linna piirides, lähedal on ühistranspordi peatus, parkimisvõimalused) ning teiselt poolt tagab teenuse kasutajatele täieliku privaatsuse. Teenuse kasutajatele on olemas eraldi sissepääs tänavalt, peasissepääs on varustatud pandusega. Territoorium on ohutu, piiratud aiaga, on olemas mänguväljak. Turvakodu territooriumil on võimalik korraldada erinevaid üritusi peredele. Turvakodu lähedal asuvad haigla, apteegid, kauplused.

Turvakodus osutatakse turvakoduteenust lastele ja lapsehoiuteenust, hoones asuvad ka asutuse keskköök ja söökla. Seega turvakodu ruumid on kohandanud lastele teenuste osutamiseks. Lastega töötab suure kogemusega kvalifitseeritud personal. Perepesa teenust kasutavatel vanematel on hea võimalus kohapeal saada ülevaadet teenustest, mida pakub lastele Narva linn, teenuste tingimustest ning lapsevanematele pakutavast abist. Hoones on olemas piisavalt ruume grupi- ja individuaaltööks.

Narva Sotsiaaltöökeskus juba tegeleb ruumide ettevalmistamisega teenuse osutamiseks, lähtudes Perepesa mudeli disainist. Ettevalmistustöödele, sh remonditöödele, on juba kulutatud 32 000 eurot.

Narva Sotsiaaltöökeskusel on kavas pakkuda põhiteenuseid tulenevalt Perepesa kontseptsioonist. Teenuse osutamise eesmärgid:

1) Perede toetamine

- Vanemate toimetuleku parandamine: Perepesa tugiteenused, nagu vanematele suunatud nõustamised ja tugigrupid, aitavad vähendada stressi ja parandada peresiseseid suhteid ja areneda vanemate oskusi.
- Laste arengu toetamine: lastele pakutavad mängutoad ja arendustegevused aitavad kaasa nende sotsiaalsete, emotsionaalsete ja kognitiivsete oskuste arengule.
- Lastevanemate toetamine: lapse mõne aja jooksul mängutoas viibimise ajal, võib vanem talle olulisi asju rahulikult stressivabalt teha.

2) Hariduse ja teadlikkuse edendamine

- Vanemaharidus: Perepesa kaudu saavad lapsevanemad teadmisi laste kasvatamise, õppimise toetamise ja vaimse tervise hoidmise kohta.
- Kogukonna teadlikkuse tõstmine: Perepesa korraldab avalikke kampaaniaid ja üritusi, mis aitavad suurendada teadlikkust perede vajadustest ja nende toetamise võimalustest.

3) Majanduslik mõju

- Tööhõive ja ettevõtlus: Perepesa loob neli töökohta spetsialistidele – Perepesa juht, mängutoa juhendaja-koordinaator, logopeed ja psühholoog – ning annab võimalusi vabatahtlikele, tudengitele ja noortele praktiseerimiseks.

Käesoleval ajal on psühholoogid kõikjal ülekoormatud ning nende abi õigeaegne saamine on raskendatud. Psühholoogi uue töökoha loomine võimaldab paljudel peredel saada nõustamist ja abi täiesti tasuta ning õigeaegselt. Mängutoa juhendaja pakub peredele esmast ärakuulamist ning on perede esmaseks toetajaks ja vajaduste märkajaks (esmane vaimse tervise toetamine), korraldab juhendatud tegevusi lastele ja peredele mängutoas, pakub lapsehoiu teenust ajal kui vanem on teenustel ning toetab keskuse juhti kommunikatsiooni tegevuses ja keskuse muude tegevuste korraldamisel. Perepesa juht korraldab keskuse tööd, koordineerib teenuseid, juhib koostööd omavalitsuse sotsiaal-, haridus-, ja tervisevaldkonna spetsialistidega, koordineerib avalikkuse teavitamist, vms. Logopeedi ametikoht on äärmiselt vajalik, kuna paljudel tänapäeva lastel esineb kõneprobleeme, kuid järjekorrad spetsialistide juurde on liiga pikad. Logopeed aitab vanematel probleeme õigeaegselt märgata ja tegeleb lapse kõne korrigeerimisega.

Logopeed ei ole Perepesa põhimeeskonnas. Aga Perepesa kaasab kohapealse logopeedi 2-aastaste laste kõne ja arengu toetamise teenuse läbiviimiseks.

- Vanemate tööhõive toetamine: lapsehoiu- ja nõustamisteenuste pakkumine võimaldab vanematel leida osa- või täiskoormusega tööd.
- Kogukondlikud sündmused: Perepesa üritused (nt perepäevad ja töötoad) elavdavad kohalikku majandust ning toetavad kohalikke ettevõtteid.

4) Sotsiaalse ühtekuuluvuse suurendamine

- Kogukonna sidemete loomine: Perepesa ühendab peresid läbi ürituste ja tugigruppide, soodustades kogukonnatunnet. Samuti enesekindlustunne suureneb, kui vanem teab, et ta pole oma raskustega üksi. Omavahel suheldes saavad vanemad teineteist aidata ja kasulikke kontakte luua.
- Mitmekesisuse väärtustamine: erivajadustega perede kaasamine ja nende aktiivne osalemine aitab vähendada sotsiaalset tõrjutust ja luua kaasavat keskkonda.
- Vabatahtlike kaasamine: Perepesa tegevused annavad võimaluse kogukonnaliikmetele panustada linna arengusse ning näidata kogukonna vastu üles solidaarsust ja hoolivust.

Perepesa loomise mõju linnale

Terved ja toetatud pered loovad tugeva kogukonna, mis aitab vähendada sotsiaalseid probleeme, nagu koolist väljalangemine, vaimse tervise probleemid, füüsiline vägivald laste suhtes jm. Toetatud pered ja suurenenud tööhõive aitavad kaasa linna majanduslikule stabiilsusele ja arengule. Tugev kogukonnatunne ja sotsiaalne ühtekuuluvus vähendavad konflikte ja parandavad elukeskkonda. Perepesa olemasolu näitab, et Narva linn hoolib peredest ja laste heaolust, muutes selle atraktiivseks elukohaks. Hariduse ja teadlikkuse parandamine aitab tõsta linna üldist erisoolise vanemluse taset ning suurendada vanemate valmisolekut iseseisvalt kasvatusraskustega toime tulla.

Projekt on vastavuses Narva linna laste ja perede heaolu profiiliga 2024–2028 (Narva Linnavolikogu 21.03.2024 määrus nr 5).

Strateegiline eesmärk: Lastele ja peredele on loodud ennetustegevuste ja varase märkamise toimiv süsteem.

Tegevus: Perepesa loomine.

2. ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Vastavalt KOKS § 22 lg 1 p-le 8 kuulub volikogu ainupädevusse laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringukohustuste võtmine, kohustuste võtmine kontsessioonikokkulepete alusel, kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 34 lõikes 7 nimetatud rendikohustuste võtmine ning piirmäära kehtestamine rahavoogude juhtimiseks võetavale laenule.

2.2. Vastavalt KOKS § 37¹ lõikele 2 on arengukava ja eelarvestrateegia aluseks kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve koostamisel, kohustuste võtmisel, varaga tehingute tegemisel, investeeringute kavandamisel ning investeeringuteks toetuse taotlemisel.

3. OTSUS

3.1. Lubada Narva Sotsiaaltöokeskusel esitada projekti ettepaneku „Perepesa loomine Narva linnas” taotlusvooru.

3.2. Kinnitada projekti „Perepesa loomine Narva linnas“ omafinantseering 2025.-2026. aastatel kuni 143 000 eurot.

4. RAKENDUSSÄTTED

- 4.1. Otsus jõustub seadusega sätestatud korras.
- 4.2. Otsust on võimalik vaidlustada Tartu Halduskohtu Jõhvi kohtumajas 30 päeva jooksul arvates otsuse teatavakstegemisest.

Tatjana Stolfat
Narva Linnavolikogu esimees